

ДО

НАУЧНОТО ЖУРИ,  
назначено със Заповед № P038 –  
363/29.05.2018 г.  
на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

СТАНОВИЩЕ

от

д-р Огнян Стамболиев,  
професор по Гражданско процесуално право

**относно:**

дисертационен труд за присъждане  
на образователната и научна степен „доктор“  
научна област 3. „Социални, стопански  
и правни науки“  
професионално направление 3.6. „Право“,  
докторска програма „Граждански процес“,  
Юридически факултет, Катедра  
„Гражданскоправни науки“

**Тема:** „Производство по търговски спорове“

**Автор:** Борислав Ганчев

**Научен ръководител:**

проф. д-р Анелия Мингова

Основание за изготвяне на  
становището: Заповед № P038 –  
363/29.05.2018 г.  
на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

## I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Борислав Георгиев Ганчев е роден през 1984 г. Завършил е специалност „Право“ в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент

Охридски“ през 2008 г. От 2010 г. работи като адвокат в Софийската адвокатска колегия. През 2014 г. е избран за хоноруван асистент в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и оттогава води семинарните занятия със студентите по граждански процес. От 2012 г. е докторант по граждански процес.

## II. ДАННИ ЗА ДИСЕРТАЦИЯТА И АВТОРЕФЕРАТА

Дисертационният труд „Производство по търговски спорове“ е структуриран в Увод, пет глави („Правна същност на производството по търговски спорове“, „Предметен обхват“, „Допустимост на производството по търговски спорове“, „Предявяване на иска и процедурата по размяна на книжа“, „Разглеждане на делото“) и Заключение.

Тази тема за пръв път се разглежда в българската правна литература на монографно ниво и в цялост. Един или друг аспект на производство по търговски спорове е бил разглеждан от други автори, коректно цитирани от докторанта, но на първо място бих отбелязал че тези публикации са фрагментарни, и на второ – че невинаги са достатъчно задълбочени.

Представената дисертация, по мое мнение, отговаря на изискванията на закона – както отбелязах, разработката е оригинална и съдържа доста приноси моменти, които ще бъдат посочени в следващата точка.

Представеният за защита дисертационен труд е написан на стегнат и точен юридически език и евентуалното негово публикуване би представлявало интерес не само за студентите по право, но и за практикуващите юристи.

## III. МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Докторантът е използвал умело няколко метода при извършеното изследване.

На първо място, *историческият метод* му е позволил да разгледа производството по търговски спорове от техния генезис до съвременните им проявления в гражданското процесуално законодателство.

На второ място, чрез *сравнителноправния метод* установява взаимните връзки между различните европейски законодателни решения на проблема и на този фон търси най-доброто от тях.

На трето място, *аналитично-критичният метод* му е дал възможност да анализира съществуващата в Република България нормативна уредба и да направи своите предложения за усъвършенстване на законодателството в тази област.

Към дисертационния труд има систематизирана библиография: 94 заглавия на български език, 5 – на руски и 5 – на английски език.

Представеният автореферат е коректен и съответства на дисертационния труд.

#### IV. НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. Лично аз намирам, че самото разглеждане за пръв път в България на производството по търговски спорове на монографно ниво представлява в глобален план научен принос на автора.

2. За мен представлява интерес, а е и важно с оглед заявения в заглавието предмет на докторската работа, как ще бъдат определени „търговските спорове“. Поради значителния емпиризъм в чл. 365 от ГПК задачата да се определи понятието за търговски спор значително е затруднила автора.

От една страна, повече от очевидно е, че по същество на чисто формално основание (цена на иска) едни и същи спорове се разглеждат по различен ред, защото районните съдилища ще ги разглеждат по общия ред, а окръжните – по реда на чл. 366–376 от ГПК. Но това не означава че едните са търговски, а другите не са. Безумно е, но това е факт – част от търговските спорове се разглеждат по един ред, а друга част – по друг. Формалният критерий – цена на иска, на практика не върши работа, защото не отчита сложността на делото, а тъкмо тя би следвало да се вземе предвид. Но това е въпрос по същество, а тук само бих отбелязал, че изглежда необходимо при едно евентуално публикуване на работата заглавието на труда да бъде например „Особеното производство по търговски спорове“. Така ще се получи разграничението, което, уви, се налага между разглежданите от районните съдилища търговски спорове по общия ред и тези, разглеждани от окръжните съдилища по особен ред.

На второ място, очевидно е че някои от споровете по чл. 365 от ГПК не са търговски в стриктния смисъл на понятието. Но това е прието от законодателя поради необходимостта и за тях да бъде предвиден особен ред (двойна размяна на книжа например) за разглеждането и решаването им. Авторът се е помъчил да ги включи в понятието „търговски спор“, което не е било лека задача. А и те по същество едва ли са търговски в стриктния смисъл на това понятие.

3. Силната част от работата е съсредоточена в глави 3, 4 и 5 от труда.

На това място ще се съглася с разбирането на докторанта, че споровете, свързани със сключването на договорите по реда на

обществените поръчки се решават по административен ред, а споровете по изпълнението, респ. неизпълнението им – по реда на чл. 366 и сл. от ГПК. И това е разбираемо като държим сметка за разликата между реда за сключването им и тяхната действителна характеристика. Всъщност няма договори за обществена поръчка, а има договор за изработка, за доставка, за продажба. Защото едно е редът за сключването им, а друго – характеристиката и същността им.

Не мога да споделя разбирането, че когато страна по спора е дружество по ЗЗД, *de lege ferenda* би следвало той да се разглежда по реда на чл. 366 и сл. от ГПК. Дружеството по ЗЗД не е правен субект и страни по спора са съдружниците. И ако спорът по същество е търговски, той ще се разглежда по този ред.

Буди съмнение у мен и твърдението, че постановеното решение няма да е опорочено когато делото е разгледано по реда на особеното производство по търговски спорове, макар да е трябвало да се разгледа по общия ред. Ако изискването спорът да е търговски е абсолютна процесуална предпоставка за предявяването на иск по чл. 365 от ГПК, съдът следи за нея служебно (впрочем, това е така по силата на чл. 369, ал. 1 от ГПК) и при нейното нарушаване решението на съда би било недопустимо. (Това е поддържано и от доц. Камелия Цолова в работата ѝ „Частичният иск“). Все пак в такъв случай трябва да преоценим качеството „процесуална предпоставка“. Ако приемем и докажем че тя е „относителна“, тогава даденото от докторанта разбиране е правилно.

Споделям разбирането на докторанта, че с допълнителната искова молба може да бъде предявен нов иск от ищеца и да се

стигне до обективно съединяване на искове (с. 279). За съжаление, практиката на ВКС е на друго мнение.

## V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Към представения за защита труд биха могли да се направят и други критични бележки. Но независимо от тях работата може да бъде оценена положително. Разглежданите въпроси действително са сложни и докторантът Борислав Ганчев е положил огромни усилия при издирването и запознаването с релевантната българска и чуждестранна правна литература и съдебна практика.

Намирам че трудът отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ и на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“ за присъждане на научната и образователна степен „доктор по право“. Съчинението има научни и приложни резултати, които могат да се окачествят като оригинални. Докторантът демонстрира сериозна теоретична подготовка и възможности за аналитично мислене.

С УВАЖЕНИЕ: